

**Ερώτηση με αρ. 23.06.012.05.329, ημερομηνίας 12 Μαρτίου 2026, της βουλευτού
εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Μαρίνας Νικολάου**

« Μετά την πρόσφατη εκστρατεία “e-Vape8”, η οποία οργανώθηκε από την Επιτροπή για τον Διεθνή Έλεγχο των Ναρκωτικών, καθώς και τα αποτελέσματα των ελέγχων που διενεργήθηκαν από το τελωνείο, την Αστυνομία, τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες και το Γενικό Χημείο του Κράτους, έχει προκληθεί έντονος δημόσιος προβληματισμός και ανησυχία. Τα ευρήματα από περίπου εξήντα δείγματα ηλεκτρονικών τσιγάρων και υγρών αναπλήρωσης αιφνιδίασαν την κοινή γνώμη, καθώς σε αυτά ανιχνεύθηκαν η ουσία “CBD” (κανναβιδιόλη) και νέα συνθετικά ναρκωτικά -συνθετικά κανναβινοειδή- ουσίες οι οποίες είναι απαγορευμένες στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Υπενθυμίζεται ότι η ουσία “CBD”, βάσει απόφασης του Συμβουλίου Φαρμάκων, θεωρείται φαρμακευτική ουσία και επιτρέπεται να διατίθεται αποκλειστικά μέσω φαρμακείων. Παρά ταύτα, η πραγματικότητα που καταγράφεται εδώ και χρόνια στα καταστήματα προϊόντων κάνναβης (CBD shops) εγείρει σοβαρά ερωτήματα για την αποτελεσματικότητα του υφιστάμενου πλαισίου ελέγχου και εποπτείας. Χιλιάδες δείγματα έχουν κατασχεθεί τα τελευταία χρόνια από τα εν λόγω καταστήματα και περιλαμβάνουν φυτικές ύλες, τσιγάρα, ηλεκτρονικά τσιγάρα, vapes, ζελεδάκια, μπισκότα, έλαια και άλλα προϊόντα. Τα αποτελέσματα των αναλύσεων στις πλείστες περιπτώσεις είναι πανομοιότυπα με εκείνα της πρόσφατης εκστρατείας: παρουσία CBD και συνθετικών κανναβινοειδών, ουσιών απαγορευμένων και επικίνδυνων για τη δημόσια υγεία.

Η επικινδυνότητα των νέων συνθετικών ναρκωτικών είναι τεκμηριωμένη διεθνώς και συνιστά άμεση απειλή, ιδιαίτερα όταν τα προϊόντα αυτά διατίθενται χωρίς ορθές και σαφείς ενδείξεις για τα συστατικά τους. Οι καταναλωτές και ιδιαίτερα οι νέοι δεν γνωρίζουν τι ακριβώς χρησιμοποιούν. Επιπλέον, η ελκυστική συσκευασία, τα έντονα χρώματα και τα σχέδια που παραπέμπουν σε προϊόντα για ανηλίκους ενισχύουν τον κίνδυνο διάδοσης της

χρήσης τους.

Φαίνεται περαιτέρω ότι δεν υπάρχει αποτελεσματικός μηχανισμός ελέγχου ως προς την αποτροπή πώλησης των πιο πάνω σκευασμάτων σε ανηλίκους, γεγονός που καθιστά την παύση της διαθεσιμότητάς τους στο κοινό ακόμα πιο επιτακτική.

Οι συνεχείς συσκέψεις και διαπιστώσεις δεν επαρκούν πλέον. Το πρόβλημα είναι γνωστό, καταγεγραμμένο και διαχρονικό. Απαιτούνται άμεσες, ουσιαστικές και αποτελεσματικές αποφάσεις, πριν οδηγηθούμε σε τραγικές συνέπειες. Το κράτος δεν μπορεί να ανέχεται την πρακτική ορισμένων καταστηματαρχών να επανατοποθετούν στα ράφια παρόμοια προϊόντα μετά από κατασχέσεις ούτε να επιτρέπει τη λειτουργία καταστημάτων που συστηματικά διαθέτουν προϊόντα με απαγορευμένες ουσίες.

Σε αυτό το πλαίσιο, η στάση της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (AAEK) προκαλεί εύλογο προβληματισμό. Παρά το γεγονός ότι εδώ και χρόνια καταγράφονται επαναλαμβανόμενα ευρήματα απαγορευμένων ουσιών, η ΑΑΕΚ περιορίζεται σε γενικές συστάσεις προς το κοινό για αποφυγή χρήσης προϊόντων από τα συγκεκριμένα καταστήματα. Η απλή έκδοση συστάσεων χωρίς εισηγήσεις για συγκεκριμένα μέτρα, χωρίς αξιοποίηση των δεδομένων των αναλύσεων και χωρίς ουσιαστική παρέμβαση προς τις αρμόδιες αρχές δεν συνιστά επαρκή άσκηση του θεσμικού της ρόλου.

Εφόσον είναι γνωστό ότι τα προϊόντα που πωλούνται περιέχουν απαγορευμένες ουσίες, τίθεται εύλογα το ερώτημα, γιατί τα καταστήματα αυτά εξακολουθούν να λειτουργούν; Ποια συγκεκριμένα μέτρα έχουν ληφθεί ή προγραμματίζονται για το κλείσιμό τους; Γιατί η ΑΑΕΚ δεν έχει εισηγηθεί μέχρι σήμερα πιο αποφασιστικές, δεσμευτικές και αποτελεσματικές παρεμβάσεις;

Ως ΑΚΕΛ θεωρούμε ότι η προστασία της δημόσιας υγείας και ιδιαίτερα των νέων απαιτεί άμεση, συντονισμένη και αποφασιστική δράση. Ζητούμε όπως μας ενημερώσετε για τα πιο κάτω:

1. Ποια μέτρα έχουν ληφθεί από το αρμόδιο υπουργείο και τις αρμόδιες υπηρεσίες μετά τα πρόσφατα ευρήματα;
2. Ποιο είναι το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο για τη λειτουργία των καταστημάτων προϊόντων κάνναβης και πώς διασφαλίζεται η εφαρμογή του;
3. Ποιες ενέργειες προτίθεται να αναλάβει το αρμόδιο υπουργείο για την άμεση αντιμετώπιση της διάθεσης προϊόντων με απαγορευμένες ουσίες;
4. Εξετάζεται η αναστολή ή ανάκληση άδειας λειτουργίας καταστημάτων που παραβιάζουν συστηματικά τη νομοθεσία;»

ΘΚ/ΧΧΡ/ΕΓ-23.06.012.05.329

Απάντηση ημερομηνίας 19 Ιουνίου 2026 του Υπουργού Υγείας κ. Νεόφυτου Χαραλαμπίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.05.329, ημερομηνίας 12 Μαρτίου 2026, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Μαρίνας Νικολάου

«Βάσει πληροφόρησης από τα αρμόδια Τμήματα του Υπουργείου Υγείας [Φαρμακευτικές Υπηρεσίες, Γενικό Χημείο του Κράτους (ΓΧΚ), Ιατρικές Υπηρεσίες & Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας (ΙΥ&ΥΔΥ)] και την Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ), σας ενημερώνουμε τα ακόλουθα:

I. Μέτρα που έχουν ληφθεί από το αρμόδιο Υπουργείο και τις αρμόδιες υπηρεσίες μέχρι σήμερα

Οι αρμόδιες υπηρεσίες προβαίνουν σε συντονισμένες ενέργειες για την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την αντιμετώπιση της κυκλοφορίας προϊόντων που περιέχουν κάνναβη, κανναβιδιόλη (ΟΒΟ) και άλλα συναφή ή νεοεμφανιζόμενα κανναβινοειδή. Ειδικότερα:

- Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες, σε συνεργασία με το ΓΧΚ, εφαρμόζουν ετήσια προγράμματα δειγματοληψίας τροφίμων, περιλαμβανομένων προϊόντων με συστατικά από βιομηχανική κάνναβη, με στόχο τη συμμόρφωση ως προς τα όρια τετραϋδροκανναβινόλης (ΤΗΟ) που καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή νομοθεσία.
- Παράλληλα, στο πλαίσιο εφαρμογής σχετικού Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ Φαρμακευτικών Υπηρεσιών, Αστυνομίας και άλλων αρχών, πραγματοποιούνται στοχευμένες επιχειρήσεις ελέγχου. Ενδεικτικά, το 2025 πραγματοποιήθηκαν 14 επιχειρήσεις σε καταστήματα πώλησης ειδών βιομηχανικής κάνναβης, κατά τις οποίες εντοπίστηκαν και κατασχέθηκαν προϊόντα που περιείχαν κανναβιδιόλη (ΟΒü) σε μορφές όπως ζελεδάκια, μπισκότα, γλειφιτζούρια και άλλα.
- Το ΓΧΚ, ως ο αρμόδιος φορέας διενέργειας εργαστηριακών αναλύσεων, καταγράφει σημαντικές αποκλίσεις στη σύσταση των προϊόντων. Συγκεκριμένα, το 2024 αναλύθηκαν 277 προϊόντα κάνναβης και τα ευρήματα ήταν ιδιαίτερα ανησυχητικά:

- α. το 88% των προϊόντων είχαν λανθασμένη σήμανση,
  - β. το 43% περιείχε νέες ψυχοδραστικές ουσίες (NPS) κυρίως ημισυνθετικά κανναβινοειδή,
  - γ. το 42% περιείχε CBD σε συνδυασμό με παράνομα κανναβινοειδή, όπως THC και κανναβινόλη (CBN),
  - δ. μόλις το 15% περιείχε αποκλειστικά CBD.
- Η ΑΑΕΚ συντονίζει δράσεις μεταξύ των εμπλεκόμενων Υπουργείων και φορέων και στο πλαίσιο αυτό έχει συγκαλέσει επανειλημμένες συσκέψεις με όλες τις εμπλεκόμενες αρχές (Φαρμακευτικές Υπηρεσίες, ΓΧΚ, Αστυνομία, Τελωνεία), με στόχο τη διαμόρφωση κοινής προσέγγισης και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των ελέγχων.

Τα πιο πάνω καταδεικνύουν ότι το κράτος εφαρμόζει ήδη πολυεπίπεδη προσέγγιση ελέγχου, η οποία ενισχύεται διαρκώς.

II. Υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο και τρόπος εφαρμογής του

Η ρύθμιση της διάθεσης των εν λόγω προϊόντων εμπίπτει πρωτίστως στη φαρμακευτική νομοθεσία και στη νομοθεσία περί ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών, χωρίς να αποκλείεται η παράλληλη εφαρμογή της νομοθεσίας περί τροφίμων σε συγκεκριμένες περιπτώσεις. Πιο αναλυτικά, αναφέρονται τα εξής:

- Σύμφωνα με την ΑΑΕΚ μέχρι σήμερα, δεν έχει χορηγηθεί σχετική άδεια κυκλοφορίας για τα υπό αναφορά προϊόντα στην Κύπρο, γεγονός που καθιστά μη νόμιμη τη διάθεση προϊόντων CBD από καταστήματα λιανικής.
- Σύμφωνα με τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες τα συνθετικά και ημισυνθετικά κανναβινοειδή (π.χ. ΗHC, ΗHCP) έχουν καταταγεί στον Πρώτο Πίνακα των ελεγχόμενων φαρμάκων, με βάση τον περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμο. Ο Πρώτος Πίνακας ο οποίος διαχωρίζεται σε Μέρος I, Μέρος II και Μέρος III, κατατάσσει τα «ελεγχόμενα φάρμακα» για σκοπούς επιβολής ποινών σε

περίπτωση αδικημάτων (π.χ. κατοχή, κατοχή με σκοπό την προμήθεια, προμήθεια κλπ.).

- Σύμφωνα με τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες, η CBD έχει καταταχθεί από το 2016, και έχει επαναβεβαιωθεί το 2022, ως φάρμακο, γεγονός που σημαίνει ότι προϊόντα που την περιέχουν απαιτούν άδεια κυκλοφορίας φαρμακευτικού προϊόντος, καθώς και επιτρέπεται να διατίθενται μόνο μέσω φαρμακείων (αποφάσεις Συμβουλίου Φαρμάκων σε συνεδρίες ημερ. 21.12.2016 και 01.06.2022).
- Σε ό,τι αφορά τον έλεγχο της περιεκτικότητας της κάνναβης σε τρόφιμα και αλκοολούχα ποτά, οι Υγειονομικές Υπηρεσίες του Τμήματος ΙΥ&ΥΔΥ, σε συνεργασία με το ΓΧΚ, εφαρμόζουν ετήσιο πρόγραμμα δειγματοληψίας τροφίμων μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται δείγματα από σπόρους βιομηχανικής κάνναβης ή τρόφιμα με συστατικά από σπόρους βιομηχανικής κάνναβης, με σκοπό την ανάλυση τους ως προς την περιεκτικότητα σε THC και τη συμμόρφωση με τα ανώτατα επιτρεπτά όρια που θέτει ο Κανονισμός (ΕΕ) 2023/915.

III. Ενέργειες και σχεδιαζόμενα μέτρα για την άμεση αντιμετώπιση του φαινομένου

Το Υπουργείο Υγείας και οι εμπλεκόμενοι φορείς έχουν προβεί σε σειρά ενεργειών για την αντιμετώπιση της διάθεσης προϊόντων με απαγορευμένες ουσίες, στο πλαίσιο πάντα των αρμοδιοτήτων τους:

- Το Υπουργείο Υγείας, σε συνεργασία και συντονισμό με την ΑΑΕΚ, καθώς και με την Αστυνομία Κύπρου και το Τμήμα Τελωνείων, παρακολουθεί στενά και αξιολογεί τις εξελίξεις (τόσο φαρμακολογικά όσο και κοινωνικά) στο θέμα της αντιμετώπισης της εμφάνισης νέων ψυχοδραστικών ουσιών και προωθεί τις κατάλληλες προσαρμογές στη νομοθεσία εφόσον αυτές κριθούν απαραίτητες.
- Οι Επιθεωρητές των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών συμμετέχουν σε επιχειρήσεις σε

συνεργασία με την Αστυνομία, για τον εντοπισμό και κατάσχεση προϊόντων που περιέχουν OBÜ (καθώς και άλλα κανναβινοειδή όπως THO) που πωλούνται σε καταστήματα.

- Το ΓΧΚ απέστειλε στις 10.02.2025 επείγουσα επιστολή προς τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας (με κοινοποίηση σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς), όπου παρατέθηκαν όλες οι σχετικές πληροφορίες με στόχο τη διερεύνηση της άμεσης αναστολής της λειτουργίας των καταστημάτων που πωλούν φαρμακευτικά σκευάσματα χωρίς τις απαραίτητες άδειες από το Κράτος, καθώς και άλλα προϊόντα που περιέχουν ελεγχόμενες ουσίες.
- Η ΑΑΕΚ, στο πλαίσιο του θεσμικού της ρόλου, παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις και βρίσκεται σε συνεχή συνεργασία και συντονισμό με τις καθ' ύλην αρμόδιες αρχές, με στόχο την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των ελέγχων και την εξεύρεση πρακτικά εφαρμόσιμων λύσεων. Η Αρχή έχει συγκαλέσει επανειλημμένες συσκέψεις και έχει εισηγηθεί τη λήψη πιο αποφασιστικών μέτρων και την ενίσχυση των ελέγχων.

IV. Δυνατότητα αναστολής ή ανάκλησης άδειας λειτουργίας καταστημάτων

Το ζήτημα της αναστολής ή ανάκλησης άδειας λειτουργίας καταστημάτων παρουσιάζει ουσιαστικές νομικές ιδιαιτερότητες:

- Με βάση τους περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμους του 1996-2014 που εφαρμόζουν οι Υγειονομικές Υπηρεσίες, η δυνατότητα αναστολής της λειτουργίας καταστημάτων που παραβιάζουν συστηματικά τη νομοθεσία, δίνεται μόνο αν έχουν διαμορφωθεί ή επικρατούν στο υποστατικό σοβαρές υγειονομικές ελλείψεις, παραλείψεις ή συνθήκες που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο την υγεία του προσωπικού ή τη δημόσια υγεία. Οι εν λόγω νόμοι δεν προβλέπουν για την αναστολή λειτουργίας ή την ανάκληση άδειας λειτουργίας καταστημάτων λόγω της πώλησης τροφίμων που περιέχουν είτε ψυχοτρόπες ουσίες είτε ουσίες με ΩΒΩ. Ως εκ τούτου,

τυχόν ανάγκη αναστολής λειτουργίας υποστατικού για συστηματική παράβαση της νομοθεσίας με την πώληση προϊόντων (είτε τροφίμων είτε μη- τροφίμων) που περιέχουν είτε ψυχοτρόπες ουσίες είτε ΩΒΩ, εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Αστυνομίας.

- Η αναστολή ή ανάκληση άδειας λειτουργίας των καταστημάτων που παραβιάζουν συστηματικά την νομοθεσία, έχει σημειωθεί ήδη από το ΓΧΚ στην επιστολή του ημερομηνίας 10.02.2025 προς τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, όπου είχε καταγραφεί ως μέτρο άμεσης προτεραιότητας.
- Το θέμα έχει επίσης τεθεί από την ΑΑΕΚ προς τη Νομική Υπηρεσία για αξιολόγηση της δυνατότητας αναστολής ή ανάκλησης άδειας και αξιοποίησης διοικητικών μέτρων σε περιπτώσεις συστηματικών παραβάσεων. Το ζήτημα της επιβολής τέτοιων μέτρων παραμένει υπό εξέταση στο πλαίσιο ευρύτερης προσπάθειας ενίσχυσης του θεσμικού πλαισίου και αποτελεσματικότερης προστασίας της δημοσίας υγείας.»

ΑΓ/ΜΑ/Αρ-23.06.012.05.329